

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Maročnina za Jugoslavijo: celoletno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnštvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici št. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Račun pri pošt. hranilnici v Ljubljani št. 11.953. — Telefon št. 30-69.

Leto XVI.

V Ljubljani, v soboto, dne 11. marca 1933.

Štev. 30.

Stara fraza

Ena najbolj priljubljenih fraz, ki jo silno radi uporabljajo proti trgovstvu razni teoretiki o nepotrebnosti posredovalne trgovine, je fraza, da trgovci vedno imajo dobiček, ker prevale vsako izgubo, vsak povšek cen in vsak davek na konzumenta. Vse plača prav za prav le konzument, je njih priljubljena fraza in z njo se neka vsaka debata.

Cprav pa se uporablja ta fraza silno kategorično, je vendar nič drugega ko stara in še bolj prazna fraza. Dejansko ni nič drugega, ko samo produkt silno naivnega naziranja o trgovini. Je približno toliko vredna, ko mišljenje otroka, da ni bolj srečnega človeka na svetu od trgovca, ki ima kar cele zavoje bonbonov. Pri vsej svoji praznoti pa je ta fraza vendarle argument, ki je glavni povzročitelj vseh protitrgovskih ukrepov in zato je čas, da se tudi s to frazo enkrat prav temeljito obračuna.

Predvsem moramo seveda priznati, da trgovci davek vkalkulirajo v ceno blaga. Vendar ne bo nihče tako naiven, da bi pričakoval, da bo trgovec plačeval za vse konzumente davek. Bilo bi kaj hitro konec njegove trgovine, če bi bil tako zelo radodaren. Toda dostikrat se pripeti, da trgovec ne more več vračunati davka v ceno blaga, ker se je davek naknadno povišal. Je pa tudi cela vrsta davkov, ki se jih ni ni ne more vkalkulirati v ceno blaga, tako n. pr. taksa na terjatve, ki jih ima upnik do dolžnika, a je ta zaščiten po moratoriju. V takem primeru mora trgovec kar sam plačati davek za drugega.

Se bolj brez smisla je trditve, da prevale trgovci vsako izgubo na konzumenta. Ni letos številke »Službenega lista«, v kateri ne bi bil objavljen vsaj en konkurz ali vsaj ena prisilna poravnava. Vsak konkurz pomeni za trgovca dobavitelja gladko izgubo, ki je ni mogoče z ničimer nadomestiti. Vseled konkurenta, ki ni od tega konkurza prizadet, je nemogoče zvišati ceno blagu in tako ne preostane trgovcu nič drugega, ko da plača izgubo iz svojega premoženja. Danes, ko je vedno več polomov, je izguba, ki zadeva vsled tega trgovce, naravnost velika in za mnoge trgovce tudi katastrofalna. Že dosti starih trgovin je moralo vsled takih izgub zapreti svoje lokale.

Nič manj neresna je fraza, da more trgovec vsak povšek cen vkalkulirati v ceno blaga. Samo tisti, kdor prav nič ne pozna trgovine in sedanjih razmer, se more povzpeti do takšne trditve. Trgovec je n. pr. kupil gotovo količino blaga in je prodal že več ko polovico, da bi moral naročiti novo. Nakrat pa je cena blaga vsled padca valute, novih carin ali iz katerega koli drugega vzroka, poskočila in za svoje prodano blago more nakupiti trgovec le polovico tega blaga. Iz konkurenčnih razlogov je čisto izključeno, da bi mogel trgovec vračunati ta povšek cene v novo blago, ker bi bilo blago predrago in ga sploh ne bi mogel prodati. Zopet ne preostane trgovcu nič drugega, ko da skriča svoje premoženje in plača izgubo. Drugič se zopet zgodi, da blago pade v ceni in nakrat je trgovčeva zaloga manj vredna. Hočeš nočeš mora prodajati trgovec blago v izgubo, ali pa mu vse blago ostane in izguba je še večja. In zopet nihče ne plača trgovcu te izgube, ker je konzument brez svoje zasluge dobil blago cenejše, račun pa je plačal trgovec.

Res je, da močne trgovske hiše takšne izgube le prenesejo, deloma vsled svojih rezerv, deloma pa, ker je druga panoga njih trgovine aktivna. Toda mnogo, le premnogo trdijo, ki jih take in slične izgube uničijo in statistika konkurzov in prisilnih poravnav se je zopet povečala. Ta statistika kar ubija ono frazo, da vsako izgubo prevale trgovci na konzumenta in ta statistika jasno govori, da propadajo trgovine, ker je izguba ali nesreča uničila vse imetje trgovca. V današnjih časih gošpodarske krize je govor statistike še zla-

sti jasen, stalno se večja prebivalstvo Ljubljane, stalno prihaja nov dotok z dežele, vedno večje so s tem ali bi morale biti potrebe prebivalstva, vedno več bi moralo biti prostora za nove trgovine. Statistika pa uči, da pada vsako leto število trgovskih obratov in da se je njih število samo v Ljubljani znižalo v treh letih za 310 obratov. Ona stara in obrabljena fraza, kako je mogoče vse prevaleti na konzumenta, je s tem dosegla svoj popoln fiasko.

Je pa ta fraza tudi iz temelja napačna in zgrešena. Dober trgovec je sluga svoje stranke in sicer v vsakem pogledu. Da zadovolji stranko, da si zagotovi njeno naklonjenost, stori vse, kar je le v njegovi moči in raje popusti na dobičku, ko da bi izgubil stranko. Dobremu trgovcu ni stranka nikdar objekt, ki ga treba neusmiljeno izkoriščati in zato pametni ljudje tudi vedo, da store najbolje, če se drže svojega trgovca, pa ne bodo nikdar v nevarnosti, da bi kupili slabo blago ali da bi ga pla-

čali predrago. Samo kdor zapira oči pred resnico, more zato uporabljati to obrabljeno frazo proti trgovstvu.

Na koncu pa bi omenili še nekaj v ilustracijo te popolnoma napačne fraze. Ko se je lani pripetilo, da nekateri mesec niso prejeli nameščenici svojih plač, so bili trgovci tisti, ki so jih rešili iz največje težave s tem, da so jim še nadalje kreditirali blago. Dostikrat je bila ta dobra volja trgovcev poplačana z grdo nehvaležnostjo in vendar niso trgovci zaprli vsem potrebnim kreditu. Kakor so pač mogli, so prenesli izgubo, njih služba za svojo stranko pa je ostala na isti višini.

Samo pošteno bi bilo, da bi tisti, ki tako radi nastopajo proti trgovstvu, enkrat prevdarili tudi vse to in bili tudi do trgovstva vsaj malo pravični. Zato naj pokopljejo tisto svojo staro frazo in se dokopljejo do edine pravega spoznanja, da je le v medsebojni vzajemnosti vseh stanov rešitev iz težkega stanja.

Reorganizacija gospodarstva

Pod tem naslovom je objavil v »Jugoslavenski Narodni privredi« direktor Selak članek, ki se popolnoma krije z zahtevami naših gospodarskih krogov in še spopolnjuje ter konkretizira te zahteve. Zato objavljamo ta njegov članek skoraj v celoti. G. Selak piše:

Splošna gospodarska kriza je imela do gotove mere tudi svoje dobre posledice. Ta stiska nas je naučila, da se mora gospodarstvo reorganizirati na temelju enotnega svetovnega načrta in tako postaviti vse nadaljnje delo na krepke in solidne temelje.

Naj se gospodarstvo deli še na tako mnogo panog, tvori vendar eno organsko celoto.

To osnovno pravilo velja v prvi vrsti za posamezne države, v drugi vrsti pa za ves svet, ki je zvezan z medsebojnimi interesi. Če bi imeli gospodarski ljudje to resnico vedno pred očmi, ne bi prišlo do onih zablod, ki so zakrivilo svetovno gošpodarsko krizo. Če ne bi n. pr. skušala Amerika, da s svojo hiperprodukcijo uniči vso ostalo produkcijo in trgovino in tako zavladala vsemu svetu, se ne bi zgodilo, da bi Francija, Anglija, Nemčija in druge države zaprle svoje meje mednarodni trgovini, da se s tem obvarujejo pred ono katastrofo, ki bi jih zadela, če bi se brezobzirni načrt Amerike posrečil.

Prepozno se je spoznalo, da se z nadprodukcijo, uničevanjem cen in omejitvijo svetovne trgovine slabi kupna sila prebivalstva. Nastaja na ta način zastoj, brezposelnost, nezaupanje in panika. Milijoni brezposelnih ljudi v največji bedi, v tem je izvor one nevarne prevratne psihologije, katere začetek je znan, nikdar pa ne njen konec.

Kaj pomagajo Ameriki njeni stroji in njene še tako nizke cene, če pa ne more nikomur prodajati svojega blaga. Kaj je dosegla Anglija s svojo avtarkijo, kaj Francija s svojim kontingentiranjem uvoza, kaj Rusija s svojim dumpingom? Svet danes ni več tako velik, ko še pred 30—40 leti. Ves svet je danes ena rodbina, ki je navezana na skupno življenje. Zato je treba ustvariti znosljive razmere za vse, zato treba sleherniku zagotoviti vse pogoje za obstoj.

Naloga svetovne gospodarske konference je, da reši to vprašanje in da določi smerice za ozdravljenje svetovnega gospodarstva. Napačno pa bi bilo pričakovati rešitve samo od konference, kar tudi ona ne more ustvariti čudežev. V vsaki državi morajo gospodarski sloji tudi sami izvršiti reorganizacijo svojega gospodarstva in šele potem bo mogoče splošno zboljšanje.

Mi žal še nimamo Gospodarskega sveta, ki bi bil v prvi vrsti poklican, da izvede reorganizacijo vsega našega gospodarstva. Zato ni druge rešitve, ko da se obstoječe gošpodarske organizacije in iskušeni gošpodarski delavci sami lotijo tega posla in da pričenejo zbirati vse gradivo, ki je potrebno za sestavo gospodarskega načrta

Ko pa so zbrali s svojega področja ves potreben material, je treba, da ustanove poseben odbor, ki bi vse te podatke uredil in sestavil osnovni načrt za reorganizacijo našega gospodarstva. Naloga vlade pa bi bila, da bi sklicala konferenco vseh gošpodarskih organizacij, ki bi se jim predložil ta načrt v odobritev, oziroma v izpolnitev.

Enotna reorganizacija gospodarstva mora sloneti na načelu sporazumnega dela, naših dejanskih notranjih potreb in potreb tujine, ki prihaja v poštev za naš izvoz. Vse gošpodarske panoge pa bi morale biti tudi popolnoma ravnopravne in se ne bi smela nobena protežirati.

Vzrok sedanjega težkega stanja je v mnogem v slabi gošpodarski politiki, ki je izhajala iz napačnega mnenja, da je naša država tako bogata, da si more dovoliti tudi razne ekstravagance. Tako bogata pa naša država vendarle ni in izkušnja uči, da zalezejo tudi najbogatejše države v nepremagljive težave, če ne znajo uporabljati pametno svojega premoženja. Nismo pa tako revni, da ne bi mogli živeti od svoje zemlje, ki je plodovita, lepa, polna naravnih zakladov in ki ima poleg tega zelo ugoden zemljepisni položaj.

Kmetijstvo je za nas najvažnejše, a baš kmetijstvo je na zelo nizki stopnji. Vzorno obdelanih veleposestev ni več, na njih mesto pa je stopil kolonist, ki ima zemljo slabše obdelano, ko bajtar pred vojno. O racionalnem gospodarstvu na kmetih ne moremo niti govoriti. Zlasti pa je treba sadjarstvo in vinogradništvo dvigniti takoj z energičnimi ukrepi. Vse naše kmetijstvo bi moralo temeljiti na dobro prevdarjenem načrtu, ki bi imel znanstveno podlago, zlasti z ozirom na naše sosedo Madjare, Bolgare in Rumune, ki so v izvozni trgovini naši glavni konkurenti.

V industriji bi bilo treba posvetiti posebno pažnjo agrarni industriji, ker je ozko zvezana z našim kmetijstvom, ki nam mora biti najbolj na srcu. Nato pride naša lesna industrija, ki je za vse naše gospodarstvo največje važnosti, zlasti pa za našo plačilno bilanco, saj tvori les eno petino vsega našega izvoza. Agrarna in lesna industrija sta naši narodni industriji, ki imata svoje korenine v zemlji sami. Za njun napredek pa je odločilne važnosti, da pride do sporazuma in medsebojne pomoči med kmetovalcem in agrarnim ter lesnim industrijcem. Dosedaj tega sodelovanja ni bilo ali le v nezadostni meri.

Direktor Selak omenja nato še druge probleme, ki bi jih bilo treba rešiti, da bi bil mogoč splošen in enoten državni gošpodarski program in nato zaključuje svoj članek z besedami:

Kr. vlada je poklicana, da s svojo inicijativo omogoči izdelavo načrta za reorganizacijo gospodarstva. Na ta načrt pa ne sme politika vplivati in načrt sam mora biti prost vsake politične primesi, kajti politika in gospodarstvo se ujemata kakor ogenj in voda.

Rooseveltove investicijske načrte

Novi predsednik Združenih držav je odločen pristaš naziranja, da je mogoče brezposelnost premagati le z zaposlitvijo ljudi. Jasno je, da v današnjih časih splošnega nezaupanja ni mogoče dobiti zasebnega kapitala za velika investicijska dela, temveč da so takšna dela mogoča le z državno močjo. Tudi Hoover je bil za investicijska dela, kakor že kaže njegov orjaški nasip, vendar pa je bil pri izvedbi teh del oviran, ker je bil nasprotnik državnega kapitalizma in se je vedno trudil, da država podjetja ne konkurirajo zasebnim. Rooseveltove pa je pristaš državnega kapitalizma in hoče zato, da država in občine izvedejo čim več investicijskih del. Pri tem pa država in občine ne smejo iskati nobene dobička, kakor pa tudi ne smejo biti njih podjetja pasivna. Trgovski princip mora biti na vsak način varovan.

Rooseveltove investicijske načrte je zelo obsežen in obsega deset velikih del, od katerih presegajo nekatera tudi največja, doslej izvršena dela. Nekatera teh orjaških del so po svojem obsegu mnogo večja, ko nekdanje piramide, samo da bodo dovršena v nekaj letih, dočim so gradile posamezne piramide cele generacije.

Nekatera teh del so že v gradbi, druga pa se prično v kratkem graditi. Vsa dela se bodo izvršila z državnim kapitalom. Med največjimi temi deli omenjajo ameriški listi ta dela:

Zgradiš velikanse Muscle-Shoals elektrarne ob jezeru Tennessee. V zvezi s to elektrarno se bodo zgradile velikanse fabrike za umetna gnojila in te fabrike bodo tudi glavne odjemalke elektrike. Gradba te elektrarne in teh fabrik bi zaposlila 200 tisoč delavcev.

Od Atlantskega oceana bi se po St. Lawrence reki zgradil velik prekop, ki bi zvezal velika jezera, Ontarijsko, Eriško, Huronsko in Michigansko z oceanom. Na ta način bi mogli pripluti tudi večji ocean-ski parniki do Chicaga in Chicago bi postalo morskopristanišče. Kakor hitro bodo uspešno zaključena pogajanja s Kanado glede zgraditve tega kanala, se bo delo pričelo. Dela so proračunana na 275 milijonov dolarjev. Del te vsote bi dobile Združene države nazaj od donosa elektraren, ki bi nastale vsled graditve kanala.

Nadalje se ima dovršiti veliki Hooverov nasip, ki bo veljal Ameriko 165 milijonov dolarjev (skoraj 11 milijard dinarjev). Ta nasip bo visok nad 200 metrov in z njegovo zgraditvijo bo nastalo 185 km dolgo jezero. To bo največji vodni rezervoar na svetu. Voda jezera bo gnala velikanse turbine in na ta način pridobljena sila bo služila namakanju velikega puščavnega ozemlja. Velikanski deli neplodne zemlje bodo spremenjeni v plodno.

Nadalje se že vrše dela, s katerimi se bo povečala plovnost Missisipija tudi za velike parnike. Ko bodo ta dela dovršena, bodo mogli pripluti iz Mehliškega zaliva visoko gori v ameriško celino tudi veliki ocean-ski parniki. Ta dela bodo dovršena najbrže še za časa Rooseveltove vlade.

Paralelno k temu se bodo pričela dela za poglobitev in razširitev reke Missouri. Ta reka naj bi postala plovna do Kansas City.

To so največja investicijska dela, ki jih namerava pričeti, oziroma dovršiti Roosevelt in ki bodo zaposlila na stotisoče delavcev, Ameriki pa odprla nove vire dohodkov.

ČEŠKOSLOVAŠKI INVESTICIJSKI PROGRAM

Češki listi poročajo da se bo po vladnem načrtu porabilo za investicijska dela 2.695 milijonov Kč. Od teh odpade na ministrstvo za javna dela 1.330 milijonov, na notranje ministrstvo 680 milijonov, na državne železnice 195 milijonov, 240 milijonov na kmetijsko ministrstvo in 150 milijonov na pošto.

Naši trgovinski odnosi z Nemčijo

Z izgovorom, da mora počakati na rezultat volitev, od katerih so odvisne smernice nove nemške trgovinske politike, je nemška delegacija onemogočila pravočasno obnovo trgovinske pogodbe in je zato nastalo brezposodobno stanje med Nemčijo in našo kraljevino. Nujna posledica tega stanja bo, da se bo še bolj zmanjšala zunanja trgovina med obema državama. Če pa bi trajalo to brezposodobno stanje še dalj časa, potem bi se moglo tudi zgoditi, da bo naš trg trajno izgubljen za Nemčijo, mi pa izgubili še one zveze, ki jih imamo doslej z Nemčijo. Izguba bo torej na obeh straneh, vpraša se le, na kateri bo večja.

Na to vprašanje pa jasno odgovarja statistika. Od leta 1922. pa do leta 1932, torej v zadnjih enajstih letih je Nemčija izvozila v našo državo blaga za 9.459.3 milijonov Din, uvozila iz naše države pa le za 6.212.4 milijonov Din. Nemčija je bila torej v zunanji trgovini z nami aktivna za 3.246.9 milijonov Din, ali povprečno za skoraj 300 milijonov Din na leto.

Leta 1922. je znašal nemški izvoz samo 462.0 milijonov in nato hitro rastele ter dosegel leta 1930 svoj višek, ko je znašal že 1.221,4 milijonov Din. Nato je padel, znašal l. 1931 še 925,4, l. 1932 pa že samo 506,4 Din, a je bil pri tem še vedno aktiven za 382,1, oziroma 161,6 milijonov Din. Še leta 1927 je bila Nemčija v naši statistiki uvoznih držav na 4. mestu, že drugo leto je bila na III., l. 1930 na II. in naslednji leti na I. mestu. Iz vsega tega jasno sledi, da je bila za Nemčijo trgovina z nami vseskozi aktivna postavka, ki niti za Nemčijo ni bila brezpomembna, pa čeprav je znašal njen izvoz v Jugoslavijo od njenega celotnega izvoza le nekaj nad 1 odstotek.

Kako pa je z našim izvozom v Nemčijo? Da smo bili v zunanji trgovini z Nemčijo pasivni in sicer za nad 3 milijarde, smo že povedali. Toda naš izvoz v Nemčijo je imel še drugo slabo stran. Glavna težava za naš izvoz je, kako spraviti na zunanji trg naše kmetijske pridelke, zlasti koruze, pšenico in les. Ravno v tem pogledu pa nam nudi Nemčija zelo malo. Kajti l. 1930 smo še izvozili v Nemčijo pšenice za 5.6 in koruze za 1.3 milijone Din, naslednji leti pa sploh

nismo več izvozili v Nemčijo ne koruze in ne pšenice.

Glavni naš izvozni predmet v Nemčijo je vedno baker. Tega smo izvozili v letih 1922 do 1932 skupno za 1761.2 milijona in sicer l. 1922 za 207, naslednje leto za 33.9, nato za 89.0, 122.1, 151.3, 164.8, 164.6, 233.0, 386.0 (v letu 1930), 261.1 in 151.8 milijonov v letu 1932. Ta naš baker je Nemčija v znatni meri potrebovala za elektrotehnične svrhe in precejšen del svojega bakra smo nato dobili nazaj v obliki raznih elektrotehničnih aparatov. Seveda smo morali te predelave iz naše sirovine drago plačati.

Druge predmete smo izvozili v l. 1932 v Nemčijo po tem redu: jaje za 33, svežih jabolk za 27.5, suhih češpelj za 14.3, orehov za 13.9, svežih češpelj za 9.0, bavksita za 3.9, opija za 3.5 milijonov Din. Ker je sedaj Nemčija zelo povišala carino na jajca in ker te carine ne namerava znižati, bodo v kratkem tudi naša jajca nedostopna za nemški trg. Našim glavnim izvoznim predmetom bo s tem dostop na nemški trg zaprt in hočeš nočeš bomo morali gledati na to, da si prisvojimo druge trge. Tudi če bi se sklenila nova trgovinska pogodba z Nemčijo, bi morali iskati za naše glavne izvozne predmete novih trgov.

Ta konstatacija jasno kaže, da brezposodobno stanje škoduje Nemčiji neprimeren bolj ko nam in da bi bilo le v interesu Nemčije, če bi bil njeni industriji zopet odprt naš trg. Ni pa še gotovo, če bo nemška vlada to upoštevala, ker junckerji so sedanjim vladarjem Nemčije in ti nočejo uvoza tujih pridelkov, ker bi ti mogli škodovati ceni njihovih kmetijskih pridelkov. Avtarkija je celo za Nemčijo, ki živi le od svojega izvoza, še vedno modrost vseh modrosti in zato ni izključeno, da bo to stremljenje po avtarkiji preprečilo tudi sporazum pri naših trgovinskih pogajanjih z Nemčijo.

Ta neuspeh pogajanj bo za nas mnogo manjša nesreča ko za Nemčijo, zlasti še, če bomo znali pridobiti si novih trgov. In temu cilju bi morala biti v prvi vrsti posvečena naša prizadevanja in uspeh na tem polju je za nas važnejši, ko trgovinska pogodba z Nemčijo.

Občni zbor mariborske mesarske zadruge

Maribor, 8. marca.

Minulo nedeljo se je vršil v dvorani hotela Halbwild občni zbor Zdrženja mesarjev in izdelovalcev klobas v Mariboru. Prisotna sta bila kot zastopnika zbornice TOI tajnik dr. Pretnar in mariborske mestne občine mag. svetnik Rodošek. Občni zbor je vodil začasni predsednik Zdrženja Jernej Fidler. Zdrženje je v minuli poslovni dobi izredno živahno delovalo. Zlasti mnogo je izvršilo intervencij, posebno zaradi svobodnega klanja na deželi ter špeharstva v mestih Mariboru in Ptuj. Oboje je v kvar ne samo mesarski obrti, ampak tudi skupnosti, ker uničuje našo živinorejo, občine in samouprave pa spravlja ob lepe vsote, ki bi jih dobile drugače na trošarini. — Zdrženje je posredovalo tudi radi znižanja klanjnih in drugih pristojbin na področju mariborske mestne občine ter je doseglo delno zadovoljiv uspeh.

Finančno stanje Zdrženja je bilo v preteklem letu zadovoljivo. Blagajna izkazuje Din 3661.50 prebitka. Za bodoče poslovno leto se je določil proračun v iznosu Din 18.150.—. Letna članarina ostane Din 75.— za člana. Velikega pomena za mesarsko

obrt je sklep, da se omeji število vajencev na ta način, da sme imeti mojster na vsaka dva pomočnika enega vajenca, dalje da se vajenci sprejemajo le v starosti od 16 do 18 let in da se vrši sprejem samo v mesecih julij, avgust, september.

V zadevi špeharstva je sklenil občni zbor, da se izvrši intervencija pri trgovinskem ministru.

Pri volitvah je bila izvoljena naslednja uprava: Načelnik Roman Brežočnik, podnačelnik Jernej Fidler, člani upravnega odbora: Franc Filipič, Vincenc Pirš, Anton Tavčar, Karl Holzknecht, Herman Wögerer, Blaž Serdinek, Zalokar, Holc, Pavešič in Draš. Namestniki: Urban, Švab, Bach, Wutte in Partlič. Nadzorstvo: Smolej, Lipovšek, Radi; namestniki Julij Robič, Anton Mulej, Zokaly. — Na zborovanju je izrekel nekaj važnih besed tudi zbornični tajnik dr. Pretnar, ki je podal poročilo o intervenciji zbornice in delegatov mesarskih Zdrženj v Dravski banovini pri banu dr. Marušiču radi neupravičenega klanja na kmetih in špeharstva v mestih ter o težkih gospodarskih posledicah, ki jih ima to klanje in špeharstvo za mesarsko obrt.

ločiti, da reducira uvoz v znatni meri. Za celih 35% je vsled tega nazadoval sovjetski uvoz.

Kljub tej silni omejitvi uvoza pa je tudi lansko leto zaključilo s pasivo v višini 134,9 milijonov rubljev v trgovinski bilanci. S tem je narasel deficit sovjetske zunanje trgovine v zadnjih treh letih na vsoto 451,1 milijonov rubljev ali na približno 15 milijard dinarjev.

Najbolj je bila od zmanjšane uvoza prizadeta Nemčija, ki je lani uvozila za 226 milijonov rubljev manj blaga ko leta 1931. Uvoz Švedske se je zmanjšal za 15,38, Zdrženih držav Sev. Amerike za 14,70, Perzije za 22,12 in Italije za 1,13 milijonov rubljev. Narasel pa je uvoz Francije za 26,59, Anglije za 45,15, Holandske za 9,10 in Japonske za 4,20 milijonov rubljev.

Iz naših organizacij

Združenje trgovcev za okraj Ljubljana-okolica ima glavno letno skupščino v sredo, dne 15. marca ob 8. dopoldne v dvorani Trgovskega doma v Ljubljani. Če ne bi bilo ob napovedani uri zadostno število članov navzočih, se vrši eno uro kasneje glavna skupščina, ki je sklepna ob vsakem številu članov.

Vreče

kupuje in prodaja

ALOJZ GREBENC, Ljubljana
Ty.ševa (Dunajska cesta 36)

Vabilo

na

redni letni občni zbor

Združenja trgovcev za srez Maribor, levi in desni breg v Mariboru, ki se vrši

v nedeljo, dne 26. marca 1933 ob 13. uri v dvorani hotela »Orel« v Mariboru, Grajski trg, z naslednjim dnevnim redom:

1. Pozdrav predsednika.
2. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora in važnih odlokov.
3. Poročilo načelstva.
4. Poročilo tajnika.
5. Blagajniško poročilo.
6. Poročilo šolskega odbora.
7. Poročilo načelnika sekcije lesnih trgovcev.
8. Proračun za leto 1933.
9. Določitev letnih doklad.
10. Volitev celokupne uprave po § 367 zakona o obrtih.
11. Volitev nadzorstvenega odbora.
12. Volitev šolskega odbora.
13. Raznosterosti.

Udeležba vseh članov obvezna. Kdor bo brez upravičenja izostal, se mu bo naložila globa po §§ 7 in 8 pravil združenja.

Vsak član se mora izkazati z vabilom.

Uprava.

Dohodki monopolske uprave v januarju

Monopolski dohodki izkazujejo za januar ta rezultat:

	po proračunu	dejansko bi morali znašati	doseženi v milijonih dinarjev
tobak	142.5	99.1	
sol	18.0	15.6	
petrolej	11.3	12.7	
vžigalice	10.5	7.3	
cigaretni papir	8.7	3.6	
razni dohodki	2.0	6.6	

Od 1. aprila 1932 do 31. januarja 1933 pa so bili doseženi ti rezultati:

	po proračunu	dejansko bi morali znašati	doseženi v milijonih dinarjev
tobak	1.425.0	1.152.1	
sol	180.0	191.6	
petrolej	113.5	110.8	
vžigalice	105.4	86.0	
cigaretni papir	87.5	40.6	
razni dohodki	20.8	51.9	
Vsi dohodki	1.932.7	1.633.3	

PROPADANJE TRGOVINE V OSIJEKU

Osijski »Hrv. list« piše, kako silno propada v Osijeku trgovina. Najbolj stare trgovine zapirajo svoje lokale. Tako je Osijek v kratkem času izgubil te trgovine: Viljem Vogel, ena najstarejših trgovin s suknom in konfekcijami je prenehala. Nadalje je prenehala stara trdnica Bela Fischer. Ista usoda je zadela renomirano modno trgovino Glesinger in sinovi. Pred kratkim je zaprla lokale trgovina z železino Ernest Goldstein; njej pa je sledila delikatna trgovina Kožaja. — Prav tako pa propadeta tudi obrt in industrija.

Po svetu

Senat je sprejel v načelu in v podrobnostih novi občinski zakon, finančni odbor skupščine pa novi proračun in vse predložene amandmane.

Senator Iližanović je vložil zakonski načrt o pobijanju korupcije v javni službi.

Ker je dr. Kostrenčič postal redni profesor univerze, je prišel na njegovo mesto v senat predsednik Trgovske zbornice v Zagrebu dr. Milan Vrbanič.

Okrožni urad za zav. delavcev v Osijeku je imel lani 300.000 Din deficita.

Vladni zemljedelski savez se je izjavil proti emigrantom, ker nočejo ti odobriti njegove politike, temveč so se pričeli v vrstah saveza ločiti proti politiki bolgarskih vladnih zemljedelcev.

Vladni Narodni blok je po izjavi bivšega bolgarskega ministra Smilova pred razpadom, vsled česar je verjetno, da pride po povratku Mušanova do vladne krize. Več bombnih atentatov na delavske organizacije je bilo izvršenih v Šumencu v Bolgariji. Človeških žrtev ni bilo, materialna škoda pa je precejšnja.

Položaj avstrijske vlade po izvedbi »male diktature« se je zelo poslabšal. Odpor proti tej diktaturi je splošen in tako socialistični ko nacionalistični časopisi napadajo vlado. Zvezni svet, v katerem je vlada v manjšini, bo skoraj gotovo izjavil, da je vlada s svojo proklamirano kršila ustavo. Dunajski župan Seitz se je odkrito uprl odredbam vlade, ker da so protustavne.

Sovjetska Rusija je odklonila svojo udeležbo v posvetovalnem odboru Društva narodov, čeprav se strinja v mnogem s stališčem devetnajstotice glede vprašanj Daljnega vzhoda. Ker pa sovjetska Rusija ni članica Društva narodov, ne more tudi biti članica njegovih odborov.

Tudi na Bavarskem je Hitlerjeva vlada okrnila avtonomijo dežele in prevzela na podlagi zasilne uredbe vrhovno policijsko oblast. Na vseh javnih poslopih so razobešili hitlerjevci svoje zastave.

Hitler se trudi, da bi pridobil za spremembo ustave centum, ker bi le na ta način mogel dobiti potrebno dvetretjinsko večino, ki je potrebna za spremembo ustave.

Hitlerjevci so pričeli v zadnjem času odstavljati tudi gledališke uprave in posamezne uradnike in sicer kar samolastno, ne da bi čakali vladnih odredb. Tako so zahtevali tudi odstop predsedstva berlinske borze, a se ni njih zahtevi nihče pokoril.

Tri komuniste bodo ubili za vsakega ubitega nacionalista, je izjavil vodja hitlerjevih napadalnih oddelkov Heildorf.

Sovjetski veleposlanik je protestiral pri nemški vladi proti neprestanim napadom Hitlerja na sovjetski režim.

19 lokomotiv so naročili sovjeti na Poljskem.

Japonska ofenziva je zmagovito zaključena in ob vsem kitajskem zidu plapolajo japonske zastave. Japonci izjavljajo, da je s tem njih cilj dosežen in da dalje ne bodo prodirali.

Kitajci so pričeli s protiofenzivo in so mestoma prisilili Japonce, da so se umaknili. S protiofenzivo pa so Japonci zavzeli nazaj vse izgubljene pozicije.

Caldaris je sestavil novo grško vlado, v kateri je prevzel prometno ministrstvo general Konditis, notranje Metaxas, zunanje Ralis. Nova vlada je ostro protivencelistična.

Združene drž. Sev. Amerike bodo po časopisnih vestih v najkrajšem času priznale sovjetsko Rusijo.

V Nemčiji je bilo v februarju 475 konkurzov in 179 prisilnih poravnjav, v januarju je bilo 539 konkurzov in 194 prisilnih poravnjav.

General Nobile je srečno prestopil težko krizo in bo najbrže ozdravel.

Padec sovjetske zunanje trgovine

Leta 1931 je znašal sovjetski izvoz še 21.7 milijonov ton, lani pa samo še 17.9 milijonov ton in je torej izvoz nazadoval za 3.8 milijonov ton. To nazadovanje gre skoraj izključno na račun manjšega izvoza žita. Leta 1931 je Rusija izvozila 5.1 milijonov ton žita v vrednosti 157,6 milijonov rubljev, leta 1932 pa samo še 1,76 milijonov ton v vrednosti 56,8 milijonov rubljev. Te številke najbolj jasno dokazujejo, da se kolektivno gospodarstvo ni obneslo, ker je produkcija nazadovala vprav katastrofalno.

Pri tako silnem padcu izvoza seveda sovjeti niso mogli vzdržati uvoza na stari višini. Vnještorg, kakor se imenuje sovjetski urad za zunanjo trgovino ni mogel dobiti potrebnih sredstev in se je moral zato od-

„BUDDHA“

čajne mešanice so najboljše

TEA IMPORT, LJUBLJANA

Telefon 26-26

Večna pot 15

Telefon 26-26

Denarstvo

POSTNA HRANILNICA V FEBRUARJU.

Število vlagateljev se je povečalo v februarju za 3953 in znaša sedaj 224.909 oseb. Hranilne vloge so narasle za 8.7 na 464.2 milijonov Din. Novih računov je bilo prijavljenih 98 in znaša sedaj število vseh računov 22.065. Stanje vlog po čekovnih računih je znašalo ob koncu februarja 895.5 milijonov Din. Skupna vsota vseh vlog pri Poštni hranilnici je koncem februarja dosegla vsoto 1359 milijonov Din.

S CURIŠKE BORZE.

»Trgovinski Glasnik« z dne 8. t. m. objavlja to poročilo iz Curiha:

Po včerajšnji abstinenci se je danes povečalo število deviz, s katerimi je prišlo do kupčije. Čeprav na splošno devize nadevajo, se dolar krepko drži na sedanji višini. Dolar je znatno popustil od svojega prvotnega tečaja. Na borzi sicer ne notira, izven borze pa se prodaja po 4.40 švicarske franka. Po pariteti na Beograd odgovarja tečaj dolarja 48.50 Din, (dočim preje okoli 57 Din), kar znaša z upoštevanjem 28.5% azijski 63 dinarjev za en dolar. Ponudba dolarjev je še vedno močna, dočim je povpraševanje po dolarjih vsled zaprtja ameriških bank zelo nezadovoljno. Čeprav se iz Newyorka demantira, da bi dolar zapustil zlato valuto, je že sama prepoved izvoza zlata vznemirila finančne kroge.

»Trgovinski Glasnik« poroča nadalje iz Dunaja, da je tam v zadnjem času zelo močno povpraševanje po dinarjih, vsled česar je šiling popustil napram dinarju in odgovarja šiling sedanji pariteti v višini 8.60. Ker pa je dinarje zelo težko dobiti, nabavljajo uvozniki svobodne dinarje na curiški borzi.

ANGLEŠKA BANKA KUPUJE ZLATO.

Angleška banka je znova nakupila zlata za 3.2 milijonov funtov. Samo od 24. januarja dalje je nakupila Angleška banka zlata za več ko 40 milijonov funtov.

ENOTNA DIVIDENDA ITALIJANSKIH VELEBANK.

Italijanske velebanke so se dogovorile, da bodo za leto 1932 izplačale vse enako dividendo v višini 5 odstotkov. Še za leto 1931 je velik del velebank plačal višjo dividendo, vsled zamrzlih kreditov in drugih izgub pa so morale sedaj velebanke znižati svojo dividendo.

*

Finančni minister je odredil, da se bo odslej objavljati tudi ažijske Narodne banke. Ta ažijske znaša pri sporazumih in klirinških 28.5%, pri drugih deviznih transakcijah 20%.

Ljubljanske regulativne hranilnice nameravajo znižati obrestno mero za vloge za 1 odstotek.

Mariborski denarni zavodi so že s 1. januarjem znižali obrestno mero za vloge in za posojila za en odstotek. (To v dopolnilo naše vesti z dne 4. t. m.)

Hranilne vloge v budimpeštanskih in 12 največjih madjarskih bankah so padle v januarju od 512 na 509.5 milijonov pengov, vloge na tekoči račun pa od 672.1 na 658.7 milijonov pengov.

Federal Reserve banka v Njujorku je zvišala diskontno mero za en odstotek na 3 in pol odstotka.

Vse češkoslovaške hranilnice so imele koncem leta 1932 21.796 milijonov vlog Kš, to je za 169 milijonov več ko pred enim letom. Ker pa so znašale pripisane obresti 761 milijonov, so se vloge dejansko zmanjšale za okoli 590 milijonov Kš.

Bodoči predsednik Banke za mednarodna plačila v Baslu dr. Frazer odpotuje v Ameriko, da se dogovori z Rooseveltom glede sodelovanja Amerike z banko v Baslu. Pri sedanjem finančnem položaju Amerike je za ameriško vlado največje važnosti, da ve za smerne kreditne politike Banke za med. plačila v Baslu. Zadnji izkaz banke izkazuje bilančno vsoto v višini 1046 milijonov šv. frankov, za 24 milijonov več ko koncem januarja.

Zlata podlaga Švicarske banke se je v zadnjem tednu povečala za 38 milijonov švic. frankov.

Predsednik angleškega odbora za zaščito posojil Društva narodov Chamberlain je izjavil, da se plačujejo redno obresti in anuitete samo od 5 milijonov funtov, dočim znašajo na dana posojila 80 milijonov funtov. Samo Danzig in Estonija izpolnjujeta dobro svoje obveznosti.

Alžir je proti jamstvu francoske vlade razpisal 4 in pol odstotno posojilo v višini 800 milijonov frankov in po emisijem tečaju 90%.

TEDEN LJUBLJANSKI BORZI

Posrebno poročilo trgovskega lista

Devizno tržišče

Tendenca čvrsta; promet Din 2,157.588-74

V primeri s preteklim tednom (2.516 tisoč dinarjev) je nazadoval devizni promet v tem tednu za približno 358 tisoč dinarjev in to v prvi vrsti radi zelo majhnega včerajšnjega deviznega prometa. Kot je razvidno iz spodnje razpredelnice:

Dne 6. marca Din 709.427-95 Dunaj,
Dne 7. marca Din 236.159-30 Dunaj—London,
Dne 8. marca Din 439.603-10 Dunaj,
Dne 9. marca Din 672.035-81 Dunaj,
Dne 10. marca Din 100.362-58 New York,

je zaključil ponedeljkov borzni sestanek z največjim dnevnim deviznim prometom nad sedemstotisoč dinarjev ali nad eno tretjino celotnega deviznega prometa. Na pojedine borzne dneve je prevladovala deviza Dunaj in Din (v privatnem kliringu), le včeraj New York.

Na prvih štirih borznih sestankih je intervenirala Narodna banka v skupnem iznosu 159.000 dinarjev, medtem ko včeraj ni dala nikakih deviz na razpolago. Posredovanje Narodne banke je bilo potrebno v Curihu in Londonu; prve devize je bilo tem potom nabavljeno za 97.000 dinarjev, Londona pa za 62.000 dinarjev. Izmed ostalih deviz tvori Dunaj gros zaključkov v privatnem kliringu in prav tako dinarska deviza. A dočim je znašal v prejšnjem tednu klirinški promet inozemskih dinarjev 687.000 dinarjev, izkazuje tokrat nazadovanje za nad 278.000 dinarjev. Nasprotno pa je totedenski privatno-klirinški promet v avstrijskih šilingih — v primeri z zadnjim tednom — celo porasel za 22.000 dinarjev in znaša skupaj en milijon 342.000 dinarjev.

Porast oziroma padec prometa v poedinah devizah tekom tega tedna (vse v tisočih dinarjev) napram minulemu tednu (številk v oklepajih) je zabeležen naslednje: Berlin 17 (4), Bruselj 44 (20), Curih 97 (78), Dunaj (priv. klir.) 1.342 (1.320), Budimpešta 12 (97), London 105 (160), New York 113 (115), Trst 3 (21), Pariz 4 (4), inoz. dinarji (v priv. kliringu) 409 (687).

Včeraj je po dolgem presledku došlo do manjšega zaključka v bonih grške Narodne banke in sicer po tečaju Din 36— za 100 drahem nominalne.

V tem tednu so bili na tukajšnji borzi doseženi sledeči klirinški tečaji v avstrijskih šilingih: 9.135—9.25; 9.25—9.30; 9.25 (največji zaključki v tem tečaju); 9.0425 do 9.25 in včeraj 9.10.

Devizna tečajnica tekočega tedna kaže pri vseh devizah, ki se na tukajšnji borzi trgujejo — očitno tendenco navzgor, izvzemši Curiha, ki je beležil dosledno nespremenjeno. Deviza Berlin ni beležila v ponedeljek, dočim je odtlej pa do danes izostala tudi notica New Yorka; tudi Budimpešta in Dunaj še vedno nista beležila. Od ostalih deviz je omeniti, temeljem spodnje tečajne tabele:

	Dne 6. marca najnižji	Dne 6. marca najvišji	Dne 10. marca najnižji	Dne 10. marca najvišji
Amsterdam	2293-18	2304-54	2305-40	2316-76
Berlin	—	—	1360-25	1371-05
Bruselj	799-91	800-85	803-02	806-96
Curih	1108-35	1113-85	1108-35	1113-85
London	194-08	195-68	199-75	201-35
Pariz	223-54	224-66	225-88	227-—
Praga	168-45	169-31	169-79	170-65
Trst	289-01	291-41	291-29	293-69

sledeči tečajni porast tekom tega tedna: Amsterdam 12-22 poena, Bruselj 6-11 poena, London 5-67 poena, Pariz 2-34 poena, Praga 1-34 poena in Trst 2-28 poena.

Notic ostalih deviz ni bilo.

Efektno tržišče

Tendenca nestalna; zanimanje slabo.

Edini zaključek v tem tednu beleži Kranjska industrijska družba in sicer 6. t. m. po tečaju Din 300— za delnico. V sredo 8. t. m. pa je bilo na tukajšnji borzi eksekutivnim potom prodano 215 obveznic 2½% loterijske državne rente za vojno škodo po 180 dinarjev.

Efektne tečajnice tega tedna očituje bolj spremenljajočo se tendenco malone pri vseh državnih papirjih, dočim je notica delnic Trboveljske premogokopne družbe ostala skozi vse borzne dneve nespremenjena, t. j. Din 145— v povpraševanju, a Din 150— v ponudbi.

Investicijsko posojilo je beležilo tekom tega tedna 44— za denar, medtem ko je

bila blagovna 46 v ponedeljek — v sredo in včeraj 47—, vmesno pa 45—.

V Blairovih posojilih ni bilo prometa. 8% Blair je notiral v povpraševanju 39— predvčerajšnjim in 36— včeraj, a v ponudbi 39— dne 7. t. m., včeraj pa 40—. Docela nasprotno tendenco je kazal 7½% ni Blair, čigar denarni tečaj je od ponedeljka na včeraj popustil za 3 točke ter blagovni za 2 točke; včerajšnja notica glasi 33—35.

Vojna škoda je tekom tedna tudi oslabila svoj blagovni tečaj za 3 točke in včeraj beležila 185 (povpraševanje), 187 (ponudba).

Lesno tržišče

Tendenca boljša; promet slab.

Ta teden je bilo na ljubljanski borzi zaključeno vsega tri vagone lesa in sicer en vagon rezane bukvine, en vagon hrastovega in en vagon češnjavega lesa.

Položaj na slovenskem lesnem trgu se je z ozirom na povpraševanje veliko popboljšal. Kar se tiče cen, smo ostali na istem stališču; pred par tedni je bilo opažati celo tendenco navzdol. V mehkem lesu ima prednost še vedno povpraševanje po deskah tretje vrste, medtem ko I./II. ne pride skoro nič več v poštev. — Tesan les — vključno s slovenskim lesom — ni tako močno iskan, iz česar je sklepati, da je pomanjkanje kreditov, odnosno razpoložljive gotovine za nove stavbe.

Zelo veliko je bilo zanimanje za bukove testone, kateri so pred par meseci dosegli jako visoko ceno, ki je danes v padanju, ker se bližamo že koncu sezone. Isto usodo sta doživela tudi oglje in drva, ki se ponujajo po nizki ceni.

Konkurzi in prisilne poravnave

Razglašen je konkurz o imovini:

trgovca Beliča Josipa v Brestu. Konkurni sodnik Avsec, upravnik mase odvetnik dr. Adlešič. Prvi zbor upnikov pri dež. sodišču v Ljubljani, soba 140., dne 11. marca ob 9. Oglavitveni rok do 2. aprila, ugotovitveni narok dne 8. aprila ob 9.

Odpravljeni so konkurzi: trgovke Kresal Ivanke v Ljubljani, meh. in trg. s kolesi in šivalnimi stroji Rojc Josipa in Ivanke v Celju, manufakturne trgovine Vučko & drug v Celju, trgovca z lesom Zupanca Antona v Stari Fužini in mizarja Verčon Viktorja v Solčavi.

Uvedeno je poravnalno postopanje o imovini tvrke »Alpina« v Ljubljani. Poravnalni sodnik Avsec, poravnalni upravnik odvetnik dr. Hacin. Narok za sklepanje poravnave dne 13. aprila ob 9. Rok za oglasitev do 8. aprila.

Potrije so prisilne poravnave: trgovca Adamič Oskarja v Ljubljani, Selenburgova ulica, Hedžet Mateja v Ljubljani, trgovca Trebarja Matije v Ljubljani in trgovcev z zelenjavo in sadjem Korsunovsky Stratonika in Marije na Bledu.

Končano je poravnalno postopanje Surovinske zadruge čevljarjev v Celju, ključavničarja Ivanuše Avgusta v Središču in Sladkogorske tvornice lepenke in papirja v Mariboru.

V zadevi Izvozne zadruge jugoslovanskih vin se odreja narok za preizkušanje naknadno prijavljenih terjatev na dan 23. marca ob 10. pri mariborskem sodišču.

Dobava-prodaja

Direkcija državne železarne Vreš-Majdan sprejema do 15. marca t. l. ponudbe glede dobave 1500 kg stare medenine; do 22. marca t. l. pa glede dobave železnih cevi.

Direkcija državnega rudnika Kakani sprejema do 16. marca t. l. ponudbe glede dobave 10.000 kg ovsu in 30.000 kg sena.

Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 16. marca t. l. ponudbe glede dobave 20.000 kg pšenične moke.

Komanda pomorskega arzenala Tivat sprejema do 26. marca t. l. ponudbe glede dobave kokosovih preprog, jadrenine in platna; do 27. marca t. l. glede dobave bakra, bronce in rafiniranega cinka; do 29. marca t. l. glede dobave strojev; do 30. marca t. l. pa glede dobave pločevine in železa.

(Predmetni oglasi z natančnejšimi poljani interesentom na vpogled.)

Dne 24. marca t. l. se bo vršila pri Direkciji državnih železnic v Subotici ofertna licitacija glede dobave 1000 komadov elementov za telefon; dne 3. aprila t. l. pa glede dobave naprav za ognjegasne aparate.

Dobava kvasa. Dne 17. marca t. l. se bo vršila pri Intendanturi Komande bosanske divizijske oblasti v Sarajevu licitacija glede dobave 500 kg kvasa. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani, pogoji pa pri isti komandi.)

Direkcija državne železarne Vreš-Majdan sprejema do 15. marca t. l. ponudbe glede dobave 1200 kg paljene žice; do 22. marca t. l. pa glede dobave 15 komadov kromovega usnja, 1000 kg kave in 10.200 kg pšenične moke.

Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 16. marca t. l. ponudbe glede dobave 1700 kg svinjske masti, 700 kg cikorie, 800 kg ječmenove kave in 400 kg papirnatih vrečic.

Dne 29. marca t. l. pri Direkciji pomorskega prometa v Splitu glede dobave materijala za bager.

Komanda pomorskega arzenala Tivat sprejema do 22. marca t. l. ponudbe glede dobave 1350 kg azbesta.

Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije:

Dne 3. aprila t. l. se bo vršila pri ekonomskem oddelku Komande mornarice v Zemunu licitacija glede dobave 12.000 komadov letnih maj, 1000 komadov zimskih maj, 16.000 parov bombažastih nogavic;

dne 4. aprila t. l. glede dobave za 70.000 metrov različnega platna in gradla;

dne 5. aprila t. l. glede dobave 13.000 parov čevljev;

dne 6. aprila t. l. glede dobave 62.500 metrov konopljenega platna in 5000 metrov lanenega platna;

dne 10. aprila t. l. glede dobave 11.000 metrov sukna, 1200 m polvolnenih tkanin, 800 m volnenih tkanin, 500 komadov rjuh;

dne 24. aprila t. l. glede dobave 57 ton mila.

Dne 23. marca t. l. se bo vršila pri Komandi Dravske divizijske oblasti v Ljubljani licitacija glede dobave 16.700 m³ drv.

(Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.)

Obiščite avtomatični bulet D A J - D A M

Davčne zadeve

Plačilo taks za nove trgovine. Na vprašanje Donavske banovine je dal finančno ministrstvo to pojasnilo: Če opravlja trdka več poslov, potem je dolžna plačati za vsako vrsto poslovanja odgovarjajočo takso za koncesijo ali dovoljenje. Potemtakem se mora za vsako razširjenje trgovine (uvodbo nove branše) plačati taksa.

Plačevanje dvojne trošarine na vino. Če kdo prodaja vino na drobno in na debelo, a vedno le v enem lokalu, plača enkratno trošarino, če prodaja na drobno v enem lokalu, na debelo pa v drugem, potem mora plačati dve trošarinski pristojbini.

Taksne ugodnosti za obvezna združenja. Finančno ministrstvo je razglasilo, da uživajo po obrtnem zakonu ustanovljena združenja trgovcev in obrtnikov ugodnosti iz točke 4, 5 člena zakona o taksah, kadar vrše javne posle v imenu države in za državo.

Luksuznemu davku ne podleže po razpisu davčnega oddelka finančnega ministrstva deli radio aparatov, temveč celi radio aparati.

Tržna poročila

POROČILO MESTNEGA TRŽNEGA NADZORSTVA O GIBANJU CEN ŽIVLJENSKIH POTREBŠČIN V MARIBORU,

dne 1. marca 1933.

Govedina: 1 kg mesa I. 8 do 10, II. 6 do 8, III. 4 do 6, I. brez priklade 10 do 14, II. brez priklade 6 do 12, bržola 8 do 14,

cesarski kos 6 do 12, flam 4 do 8, gobec kuhan 4, jezik prekajen 12 do 14, jetra in slezena 5 do 8, ledvice 8 do 10, možgani 10 do 12, parklji 1, pljuča sveža 2 do 4, pljučna pečenka 12 do 16, rebra 4 do 8, šimbas 6 do 10, vampi kuhani 4 do 6 Din.

Teletina: 1 kg mesa I. 10 do 14, II. 4 do 8, I. brez priklade 10 do 12, II. brez priklade 6 do 8, jetra in slezena 8 do 14, jezik 8 do 16, končna pečenka (sklepnic) 6 do 14, ledvična pečenka 6 do 14, možgani 10 do 14, pljuča s srcem 6 do 10, rajžele 3 do 6 Din.

Sedež: Ljubljana VII.
Besedilo: »Blisk« družba z o. z., trgovina s kovinskimi izdelki.
Obratni predmet: trgovina s kovinskimi izdelki.

Družbena pogodba z dne 6. decembra 1932. Družba je ustanovljena za nedoločen čas.

Višina osnovne glavnice: 10.000 Din. Poslovodje: Vajk Hugon, inženjer v Zagrebu, Lopašičeva ul. 4, Rosshändler Moric, bankir v Amsterdamu, Konin-ginneng 33.

Poslovodji zastopata družbo in podpisujeta za njo kolektivno.

Deželno kot trgovinsko sodišče v

Ljubljani, odd. III.,

dne 26. januarja 1933.

Firm. 69/33 — Rg C V 104/1.

Vpisale so se iz spremembe in dodatki pri nastopnih firmah:

Sedež: Ljubljana.
Besedilo: Bergelj & Samojlov, družba z o. z.

Izbris se poslovodja Bergelj Ivan, sedlar v Ljubljani, Pucova ul. št. 12.

Deželno kot trgovinsko sodišče

v Ljubljani, odd. III.,

dne 17. februarja 1933.

Firm. 123 — Rg C IV 124/2

*

Sedež: Ljubljana.
Besedilo: Ivan Jax in sin.
Izbris se prokura Sitar Rajmunda.

Deželno kot trgovinsko sodišče

v Ljubljani, odd. III.,

dne 9. februarja 1933.

Firm. 75 — Rg A VI 69/11

*

Sedež: Ljubljana.
Besedilo: Jože Mihelič in drug.
Vstopil je kot javni družabnik Koser Anton, inštalater za vodovod in centralno kurjavo v Ljubljani, Aškerčeva ulica 17.

Obratni predmet odslej tudi: Instalacija naprav za centralno kurjavo.

Besedilo firme in način zastopstva ostane neizpremenjen.

Deželno kot trgovinsko sodišče

v Ljubljani, odd. III.,

dne 17. februarja 1933.

Firm. 139 — Rg A V 111/4

Izbrisala se je nastopna firma:

Sedež: Ljubljana VII.
Besedilo: Zednik & Mika.
Ker sploh ni pričela obratovati.

Deželno kot trgovinsko sodišče

v Ljubljani, odd. III.,

dne 26. januarja 1933.

Firm. 66 — Rg A VII 98/2

Svinjetina sveža: 1 kg mesa brez priklade 10 do 16, s priklado 8 do 12, jetra 6 do 10, jezik 8 do 14, karè 10 do 16, ledvice 8 do 14, mast spuščena 14 do 17, možgani 10 do 14, slanina 10 do 16 Din.

Svinjetina prekajena: 1 kg cesarskega mesa 12 do 16, glave 6 do 10, gnjat 14—20, jezik 12 do 20, karè 14 do 16, rebra 12 do 15 Din.

Konjsko meso po kvaliteti 1 kg 3 do 5 Din.

Klobase: 1 kg brušviške 8 do 14, debrecinske 10 do 16, gnjatne 20 do 25, hrenovke 16 do 22, jeterne 10 do 30, kašate 12 do 14, krakovske 10 do 30, kranjske 16 do 25, krvavice 8 do 12, mortadela 20 do 25, pečenice 18 do 24, posebne 16 do 30, salame letne 18 do 31, salame lovske 20 do 30, salame ogrske 50 do 70, salame prekmurske 36 Din.

Perutnina: golobi p. 10, gosi kom. 45 do 55, kokoši kom. 25 do 30, petelini kom. 25 do 30, piščanci majhni p. 30 do 35, purani kom. 50 do 90, race kom. 20 do 30 Din.

Domači zajci: majhni kom. 5 do 10, veliki kom. 15 do 20 Din.

Mleko in mlečni izdelki: mleko polno liter 2 do 2,75, kvargli kom. 0,21 do 0,50, maslo čajno 1 kg 27 do 40, maslo kuhano 28 do 30, sir, bohinski 20 do 30, desertni 30, ementalški 80 do 100, gorgonzola 80 do 90, liptavski 28 do 90, parmezan 85 do 100, polementalski 20 do 35, trapist 12 do 35, sirček domači 7 do 8, smetana, kislita liter 10 do 12, sladka 20 Din.

Sočivje: cvetača, inozemska kom. 4 do 12, čebula 2,50 do 3, česen 1 kg 8 do 10, fižol domači izluščen, liter 2 do 3, hren 1 kg 6 do 8, koleraba kom. 0,50 do 1, korenje 1 kg 1, krompir pozni 1 kg 1 do 1,50, krompir pozni me. 6 do 7, majoran, šopek 1, motovilec ku. 1, ohrovt kom. 0,50 do 2, pesa rdeča ku. 1, peteršilj šopek 0,50, por, kom. 0,50, radič domači, ku. 1, radič inozemski 1 kg 14, redkev kom. 0,25 do 0,50, regrat ku. 1, repa kislita kg 2, repa sveža kom. 0,25, salata glavata, inozemska 1 kg 14, špinata ku. 1, zelena komad 0,50 do 2,50, zelje kislito 1 kg 4, zelje v glavah kom. 2,50 do 3, zelje rdeče kom. 2 do 3, salata endivija, inozemska 1 kg 12 Din.

Žito: ajda 1 kg 1,30 do 1,35, liter 1,25, fižol 1 kg 1,25 do 5, liter 2 do 3; grah 1 kg 12 do 14; ječmen 1 kg 1,40 do 2,50, liter 1,50; koruza 1 kg 1,50 do 2, liter 1,25; laneno seme 1 kg 6 do 8; leča 1 kg 5 do 14; oves 1 kg 1,45 do 2, liter 1 do 1,25, izluščen 1 kg 8 do 12; proso 1 kg 1,35 do 4, liter 1,50 do 1,75; pšenica 1 kg 2,40 do 2,50, liter 1,75 do 2; rž 1 kg 1,50 do 1,60, liter 1,50; konoplje liter 6 do 8 Din.

Mlevski izdelki: ječmenček 1 kg 5 do 12, liter 4 do 5; kaša ajdova 1 kg 5,50 do 6, liter 4 do 5; kaša ovsena 1 kg 8, kaša prosena 1 kg 2,90 do 6; moka ajdova 1 kg I. 5 do 6, II. 4,25 do 5, koruzna 1,30 do 2, krompirjeva 10 do 15, pšenična 00 4,25 do 4,50, 0 4,25 do 4,50, 1 4,15, 2 3,75 do 4,25, 4 3,50 do 4,10, 5 3,25 do 4, 6 3,2 do 3,80, otrobi koruzni 1 kg 0,80 do 1,50, pšenični 0,85 do 1,50, zdrob koruzni 1 kg 2 do 3,50, pšenični 4,50 do 5, zdrob za otroke 4,50 do 6, moka ržena 1 kg I. 2,85 do 3,40, II. 2,70 do 3,25 Din

Sadje: 1 kg posušenih češpelj 6 do

10, jabolk 2 do 4, celih orehov 5,50 do 6, orehovi jederc 18 do 20 Din.

Krma: otava q 90 do 95, seno kisko II. 90 do 95, sladko I. 90 do 95, slama ovsena 70, pšenična 60 do 65, ržena 70 Din.

Kože: 1 kg goveje 5 do 7, goveje usnje 38 do 68, konjske kom. 48 do 70, konjsko usnje, boks 1 kvad. čevlj 6 do 9, kozje kom. 5 do 10, ovčje kom. 5 do 10, ovčje usnje 1 kvad. čevlj 8 do 5, svinjske 1 kg 2 do 6, telečje 1 kg 8 do 13, telečje usnje, boks 1 kvad. čevlj 9 do 11, zajčje kom. 2, podplati 1 kg 38 do 50 Din.

že v 24 urah barva, plešira in kemične snazi obleke, klobuke itd. škrabi in svetilnika srajce, ovratnike in manšete. Pere, suši, munga in lika domače perile
tovarna JOS. REICH
Poljanski nasip 4-6. — Selenburgova ul. 8.
Telefon št. 33-72.

ZAGREBSKI TEDENSKI SEJEM.

Zadnji tedenski sejem z dne 8. t. m. je bil bolje založen ko prejšnji. Boljša vrsta živine je narasla v ceni in sicer za 75 par pri kg žive teže. Konji so se podražili od sto do 200 dinarjev, ker se kupujejo sedaj za dela na polju in ker so tudi Italijani kupovali v ta namen konje. Cene za svinje so še nadalje krepke, cena krmi pa je vsled velikega dovoza padla za pol dinarja. Za Dunaj so se kupovali konji v mesarske svrhe.

Cene so bile te: Biki po 3,25—3,60, krave za mesarje po 2,50—3, molzne krave po 1,50—1,70, junice po 3,25—2,50, voli I. vrste 4,75—5,50, II. vrste po 4—4,25, pitane svinje po 9—9,50, nepitane svinje po 7 do 8,25, za kilogram žive teže, pujski po 120 do 150 komad, konji po 1000 do 2100 Din, žrebeta po 300—400, konji za klanje po 1,25—1,50 za kg žive teže, zaklane srem-ske svinje po 12 do 13, zaklana teleta po 7,50—8,50 Din za kilogram mrtve teže.

Detelja po 60 do 75, otava po 60—75, seno po 50—70, živilska slama po 45—50, drva po 75—90 za 100 kg.

Narodno gledališče v Ljubljani

DRAMA

Nedelja, dne 12. marca ob 15.: **Pastirček**
Peter in kralj, Brilantin, Izven. Znižane cene.

Ob 20.: **Dame z zelenimi klobuki**, Izven. Znižane cene.

Ponedeljek, dne 13. marca: **Zadoščenje**.
Gospa Cathleena, Red A.

OPERA

Nedelja, dne 12. marca ob 15.: **Mala Floramye**, Izven. Znižane cene. Gostuje g. Dubajic.

Ob 20.: **Seviljski brivec**, Izven. Globoko znižane cene od 5 do 30 Din.

Ponedeljek, dne 13. marca: **Zaprto**.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE.

Nedelja, dne 12. marca ob 15.: **Maks in Moric**, Otroška predstava. Znižane cene. Zadnjič.

Ob 20.: **Zemlja smehljaja**, Gostuje tenorist Peter Burja. Znižane cene. Zadnjič.

Haio! Senzacija!

Zaradi ustavitve obrata tvornice ženskih čevljev

Odprodaja zaloge okoli 1000 parov prvovrstne kvalitete
raznih kombinacij po globoko znižanih cenah, in sicer:

1. Nacocalf komb. . . prej Din 145.—
sedaj **Din 85.—**
2. Nacocalf komb. . . prej Din 155.—
sedaj **Din 95.—**
3. Nacocalf temne ali lak, prej Din 165.—
sedaj **Din 115.—**
4. Velourcalf (semla)
in z lak komb. . . prej Din 185.—
sedaj **Din 125.—**

Oglejte si izložbe!

Ne zamudite ugodne prilike, dokler traja zaloga tega blaga!

ALEKSANDER OBLAT, Ljubljana
Sv. Petra cesta 18

Trgovci, naročajte »Trgovski list«

KLIŠEJE

vseh vrst po
fotografijah
ali risbah
izvršuje
najsolidnejše
klišarna
ST. DEU
LJUBLJANA
DALMATINOVA 13

Brzjaviti: **Krispercoloniale Ljubljana** — Telefon št. 2263

Ant. Krisper Coloniale

Lastnik: Josip Verlič

Ljubljana
Zaloga spirita, raznega žganja in konjaka.
Mineralne vode.
Dunajska cesta 33
Ustanovljeno leta 1840
Ceniki na razpolago

Trgovci! Naročajte blago pri
tvrdkah, katere oglašajo v
„Trgovskem listu“!

Motvoz Grosuplje

domač slovenski izdelek — Svoji k svojim!

Tovarna motvoza in vrvarna d. d.
Grosuplje pri Ljubljani